

en, om jeg maa sige, opsamlet Kapital af Erfaringer, Kjendsgjerninger og Overbevisninger, som kunne udnyttede i nye Love og Foranstaltninger; og medens det er vist nok, at der skal et Flertal baade i Folkethinget og i Landsthinget til at sætte Præg paa disse nye Mynter, saa er det aldeles vist, at det er ikke nok med dette Flertal i et af Thingene; det egentlige Guld, om jeg saa maa sige, maa være opdaget, forinden der kan være Spørgsmaal om at præge det her i Rigsdagen. Nu er Forholdet saaledes, f. Ex. ved Skoleloven, — ja De Herrer kunne vel vide, jeg vil ikke nærmere gaa ind paa den her — nu er Forholdet saaledes, at det vel kan være, at der arbejdet sig en ny Overbevisning frem; men der er stærke Strømninger, som gaa i forskellige Retninger; der har ikke samlet sig et saadant guldførende Lag, at man her, saaledes som i Kalifornien, blot behøver at bukke sig for at faae store Guldklumper op og lægge dem frem til Udmyntning her. Og, mine Herrer, hvad der gjælder paa dette Omraade, gjælder paa adskillige andre Omraader, hvor der fra Thingets Side har været reist Spørgsmaal som irrgribende Forandringer, hvortil Regjeringen ikke har troet at kunne samvirke. Vor Lovgivningsvirksomhed har siden Grundlovens Vedtagelse i det Hele taget — jeg siger det i Modsetning til dem, der sige, at der Intet er sket siden 1849 — været saa stor, at dersom der her i de sidste Aar havde været en Mand med en saadan Begavelse som Gladstone, som havde sat sig den Opgave med et saadant Talent og en saa uhyre Arbejdsævrne, som vi her i Danmark ikke have nogen Forestilling om, at udnytte det af ham fundne Guld, saa er det sandsynligt, at Befolkningen i Danmark vilde have reist sig imod ham, ligesom den har gjort det i England, ja, der er endog Sandsynlighed for, at den vilde have reist sig stærkere imod ham, thi naar Alt kommer til Alt, er der langt mere Trang til indgribende Reforme og Omdannelser i England, end der er i Danmark. Det er Hemmeligheden, mine Herrer; den Situation, hvorunder vi nu leve, er ikke fremkaldt ved os, som sidde her, og derfor er det, at jeg, uden at ville indlade mig paa Spørgsmaalet om vore Estermand, siger, at der i det Store ikke vil kunne fremkomme nogen Forandring ved dette Ministeriums Fratræden, fordi de aandelige, de moralske Betingelser for de saavede gennemgribende Omskøbninger paa forskellige Omraader endnu ikke ere tilstede, eller med andre Ord, der hører Mere til denne Art af Omdannelser, end adskillige ærede Medlemmer hidtil have været villige til at erkjende. De Herrer kunne jo vel vide, at jeg ikke betragter den hele Situation, hvori vi ere, som særdeles hyggelig. Det falder mig ikke ind at sige noget Saadant, men jeg paaftaar alligevel, at den er sund (Stemmer: Hør!). Ja, jeg tager ikke i Betænkning at sige det, mine Herrer, thi jeg kan sige det efter moden

og nøgagtig Overveelse, med fuldstændig Ro og uden mindste Hensyn til min egen Person. Jeg er overbevist om, at vi her i Danmark, under hvilken Form det nu end maatte ske — det er tilfældigt; det har ikke været afhængigt af Ministeriet; der er Andre, der have sørget for at skaffe Formen tilveie — trængte til at faae os lagt paa Ende, at der hører Mere til en gennemgribende Omdannelse end blot at faae et Flertal her i Thinget for et eller andet Forslag, som — det kan jeg gjerne indrømme — er udarbejdet med en vis Omhu, men som dog ikke hviler paa et saadant Tankarbejde som det, der er nødvendigt, naar man vil reformere de store Administrations- og Lovgivningsforhold. Der ligger Hemmeligheden i vor nuværende Situation, og overfor denne er det, at de enkelte Personer træde tilbage. Vilde De fremskynde, mine Herrer, at de nuværende Personer, og fremfor Alt, at Finantsministeren træder tilbage, saa behandl ham godt; giv ham de Love, som han forlanger, saa faae De ham langt sikkrere til at gaa.

Formanden: Da der endnu er indtegnet flere Talere, ser jeg mig nødsaget til her at afbryde Forhandlingerne.

Ved Folkethingetsmanden for Sorø Amts 3die Valgkreds (Zauber) er der indgivet et Andragende fra Kleinmed Noreen i Slagelse om, at der maa bevilges ham en aarlig Understøttelse paa Grund af, at han i Marinens Tjeneste har lidt en Beskadigelse af den høire Haand, som gjør ham udygtig til hans Profession.

Ved Folkethingetsmanden for Maribo Amts 4de Valgkreds (Clausen) er der indgivet et Andragende fra Cieren af Matriful-Nr. 4 og 16 i Laars, Sandby Sogn, Laalands Nørreherred, Hans Pedersen, om, at der i Anledning af den hans Eiendom ved Stormfloden den 13de November 1872 tilspøede Skade bevilges ham Oftergivelse af alle Skatter til Statskassen af ovennævnte hans Eiendom for de næste 10 Aar. Disse to Andragender ville efter de tvende nævnte ærede Medlemmers Begjæring blive afgivne til Finantsudvalget.

Ved Folkethingetsmanden for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Kimestad) er der indgivet et Andragende fra Formanden i Bestyrelsen for de forenede Maskinarbejders og Smedes Jagforening angaaende forskellige Bestemmelser i det Rigsdagen forelagte Lovudkast om Examen for Maskinister. Dette Andragende vil blive tilfattet det Udvalg, som er nedsat til Behandling af dette Lovudkast.

Næste Møde vil blive afholdt paa Mandag Middag Kl. 1, og Dagsordenen vil da være: